

KÄSKKIRI

Tallinn

29.04.2014 nr 1-4.1/14/231

Alam-Pedja looduskaitseala osaline liitmine Sangla jahipiirkonnaga ja Sangla jahipiirkonna piiride muutmine

I Asjaolud

Sangla jahipiirkond moodustati keskkonnaministri 13.04.2004 määrusega nr 14 „Alatskivi, Amme, Elva, Haaslava, Järvelja, Kambja, Kastre, Konguta, Kärevere, Laeva, Luunja, Meeksi, Nõgiaru, Nõo, Peipsiääre, Puhja, Rannu, Sangla, Tammistu, Tähtvere, Vahelaane, Võnnu ja Ülenurme jahipiirkonna moodustamine“ (edaspidi *määrus nr 14*).

Sangla jahipiirkonna kasutaja on SANGLA JAHISELTS (registrikood 80078660), kes kasutab Sangla jahipiirkonda 04.05.2004 väljaantud Sangla jahipiirkonna kasutusõiguse loa nr TAR-18 alusel.

Määruse nr 14 § 18 punkti 1 kohaselt on Sangla jahipiirkonna pindala 5730 ha. Sangla jahipiirkonna piirikirjeldus on sätestatud määruse nr 14 § 18 punktis 2.

Alam-Pedja looduskaitseala külgneb Leie, Puhja, Sangla, Laeva, Tähtvere, Põltsamaa ja Pikknurme jahipiirkondadega.

Vabariigi Valitsuse 18.05.2007 määrusega nr 153 „Alam-Pedja looduskaitseala kaitse-eeskiri“ (edaspidi *Alam-Pedja kaitse-eeskiri*) on Jõgeva, Tartu ja Viljandi maakonnas asuv Alam-Pedja looduskaitseala pindalaga 34671,9 ha kaitse alla võetud.

Alam-Pedja looduskaitsealal on Alam-Pedja kaitse-eeskirja § 4 lg 5 kohaselt jahipidamine lubatud Aiu sihtkaitsevööndis Karisto loodusreservaadist loodesse jääval alal, Jõesuu, Jüriküla, Laugesoo, Pikknurme, Sangla soo, Soosaare, Soova, Umniidu ja Kunila sihtkaitsevööndites, Kärevere sihtkaitsevööndis Laeva metskonna kvartalites LV113-LV117 ning Kamari piiranguvööndis Annikvere peakraavi lõunakalda trassil 15. septembrist 31. jaanuarini ning Utsali sihtkaitsevööndis 15. septembrist 15. detsembrini, välja arvatud linnujaht, mis on kogu kaitsealal aasta ringi keelatud. Seega on Alam-Pedja looduskaitsealal jahipidamine teatud piirangutega lubatud.

II Põhjendus

Eestis on mitmeid kaitsealasid, sealhulgas Alam-Pedja looduskaitseala, mis on jahiseaduse (edaspidi *JahiS*) kohaselt osaliselt jahimaad, kuid ei kuulu ühegi jahipiirkonna koosseisu.

JahiS § 3 lg 1 järgi on jahimaa jahiuluki vabaks elamiseks sobiv ja jahipidamiseks kasutatav ala. JahiS § 3 lg 2 punkti 2 kohaselt ei kuulu jahimaa hulka kaitseala vöönd, kus jahipidamine on seadusega või seaduse alusel kehtestatud õigusaktidega keelatud.

JahiS §-st 5 tulenevalt on jahipiirkond suurulukijahi pidamiseks moodustatud ala, mille jahimaa pindala ühes ringpiiris on vähemalt 5000 hektarit

JahiS § 11 lg-s 2 ja § 12 lg 1 punktis 3 on sätestatud, et Keskkonnaamet võib liita jahipiirkonnaga jahimaa, mis ei ole arvatud ühegi jahipiirkonna koosseisu.

Kaitsealade jahimaade liitmine jahipiirkondadega on kavandatud „Jahinduse arengukavas aastateks 2008–2013“ (kinnitatud keskkonnaministri 23.09.2008 käskkirjaga nr 1323 „Jahinduse arengukava kinnitamine“) (edaspidi *arengukava*). Arengukava eesmärkideks jahinduse korraldamise valdkonnas on kolmanda sektori panuse suurendamine, ulukiasurkondade seisundit arvestavate paindlike ja efektiivsete jahinduse regulatsioonide tagamine ja Eestile omase jahikultuuri säilitamine. Nende eesmärkide saavutamiseks tuleb arengukava järgi suuremate looduskaitsealade ja rahvusparkide territooriumid jagada külgnevate jahipiirkondade vahel või moodustada uued jahipiirkonnad.

Seega on üheks Alam-Pedja looduskaitseala jahipiirkondadega osalise liitmise põhjuseks jahinduse arengukava elluviimine. Samas on alade liitmiseks ka mitu praktilist põhjust.

Nimelt reguleerisid kuni 01.06.2013 kehtinud JahiS kohaselt ulukite arvukust jahipiirkondadega liitmata loodusobjektidel jahindusorganisatsioonid, kellega Keskkonnaamet oli sõlminud vastava lepingu. Lepingus sai Keskkonnaamet täpsemalt kokku leppida jahipidamise tingimused, näiteks määrata seiretingimused. Kehtiva JahiS § 21 lg 3 kohaselt peab ulukite seiret tegema vaid jahipiirkonna kasutaja ning Keskkonnaameti korralduse alusel (JahiS § 23 lg 4 punkt 7) määratud kaitseala ulukite arvukuse reguleerijal vastavat kohustust ei ole. Viimane on kohustatud täitma ja tagastama jahiloa kütitud looma andmetega, kuid muud seiret ta tegema ei pea. Samas oleksid Keskkonnaametile kui kaitseala valitsejale ning Keskkonnaagentuurile vajalikud võimalikult täielikud seireandmed kogu Eesti ulukiasurkonna kohta, et saada ülevaadet asurkonna seisundist ning kavandada edaspidist kütümise mahtu ja struktuuri. Seega tagab kaitsealade jahimaade liitmine jahipiirkondadega selle, et edaspidi on ulukite seire tegemise kohustusega kaetud kogu jahipiirkond.

Peale selle on kaitsealade liitmise oluliseks ajendiks JahiS § 46 lg 1 punktist 4 tulenev Keskkonnaameti kohustus jahipiirkonnaga liitmata jahialal või alal, mis jääb ühe kilomeetri raadiusesse jahipiirkonnaga liitmata jahimaa piirist, hüvitada osaliselt ulukite poolt tekitatud kahju. Keskkonnaameti hinnangul on ulukikahjude tekkimise vältimine efektiivsem, kui jahimaad kasutab jahipiirkonna osana jahipiirkonna kasutaja. Jahipiirkonna kasutajad teevad maaomanikega koostööd jahindusnõukogudes. Samuti suhtlevad jahipiirkonna kasutajad igapäevaselt jahinduse korraldamise teemadel maaomanikega, saades sel viisil infot kahjustusaltide alade kohta, ning lepivad kokku kahjustust ennetavad meetmed ja kahju kompenseerimise tingimused. Samuti suudab jahipiirkonna kasutaja võrreldes haldusorganiga korraldada kiiremini vajalikus kohas jahi, et kahjustusi vältida.

Kaitsealade liitmise põhjuseks on muuhulgas halduskoormuse vähendamine, sest kõigi jahimaade jahipiirkonna kasutajatele üleandmisel kaob Keskkonnaametil vajadus seal jahi korraldamiseks.

Alam-Pedja looduskaitseala tuumiku moodustavate märgalamaastike näol on Eesti mastaapides tegu ühe suurima tervikliku ning looduslikult isereguleeruva alaga, mis on

enamuses inimese poolt häirimata või on inimõju seal looduslikele arenguprotsessidele väga väike. Ulatuslikud märgalad on suures osas raskesti ligipääsetavad ja läbitavad, puuduvad juurdepääsuteed, sihid jms, mistõttu on jahipidamine neis väga keeruline või lausa võimatu ning pole ka kaitseala kaitse-eesmärkide seisukohast vajalik. Suur osa Alam-Pedja looduskaitseala territooriumist on väga pikka aega (nii nõukogudeaegse polügooni kui ka hiljem moodustatud looduskaitseala perioodil) olnud jahikeeluala, mistõttu on seal välja kujunenud looduslik regulatsioon ning inimese sekkumine ulukipopulatsioonide dünaamikasse ei ole vajalik. Seega ei jagata kogu Alam-Pedja looduskaitseala jahipiirkondade vahel, vaid ainult osa sellest.

Keskkonnaamet on Alam-Pedja looduskaitseala puhul võtnud eesmärgiks liita looduskaitsealad osaliselt piirnevate jahipiirkondadega ning mitte moodustada nende alade baasil uusi jahipiirkondi.

Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regiooni Jõgeva kontoris 22.07.2013 toimunud nõupidamisel, millest võtsid osa Alam-Pedja looduskaitsealaga piirnevate jahipiirkondade esindaja ja Keskkonnaameti esindajad, otsustati, et otstarbekas on Alam-Pedja kaitseala osaliselt liita piirnevate jahipiirkondadega.

Jahipiirkondadega liidetakse osa Alam-Pedja looduskaitsealast alljärgnevalt:

1. Samblasaare sihtkaitsevööndi osa, mis jääb Emajõest lõunasse - liidetakse Puhja ja Sangla jahipiirkonnaga;
2. Emajõe luha sihtkaitsevööndi osa, mis jääb Emajõest lõunasse - liidetakse Puhja ja Tähtvere jahipiirkondadega;
3. Reku piiranguvööndi ülejäänud osa, mis jääb Emajõest lõunasse - liidetakse Puhja jahipiirkonnaga;
4. Kogu Soova sihtkaitsevöönd liidetakse Puhja jahipiirkonnaga;

Ülejäänud Alam-Pedja looduskaitseala jahipiirkondadega ei liideta (kogupindalaga ca 25 600 ha).

Sangla jahipiirkonna senine pindala on määruse nr 14 § 18 punkti 1 kohaselt 5 730 ha. Pärast Alam-Pedja osa liitmist on jahipiirkonna pindala 5 884,7 ha.

Sangla jahipiirkonna jahimaa hulka ei arvata tiheasustusalasid ega kaitseala vööndeid, kus jahipidamine on keelatud. Alam-Pedja looduskaitsealal puuduvad tiheasustusalad. Samuti ei jää Sangla jahipiirkonnaga liidetavale kaitseala territooriumile jahikeelualaga vööndeid. Jahipidamisele kaitstava loodusobjekti piires kohaldatakse JahiS nõudeid, kui looduskaitsealad või selle alusel kehtestatud kaitsekord ei sätesta teisiti.

Vastavalt JahiS § 11 lg 2 punktile 3 ja § 12 lg 1 punktile 3 tuleb muuta Sangla jahipiirkonna piirikirjeldust, kuna määruses nr 14 § 16 punktis 2 toodud Puhja jahipiirkonna piirikirjeldus ei vasta enam Alam-Pedja looduskaitseala osalise liitmise järgselt kujunevatele piiridele.

Käesoleva käskkirja jõustumiseks tuleb kehtetuks tunnistada määruse nr 14 § 18 punkt 1 ja punkt 2.

III Menetlusosaliste ärakuulamine

Vastavalt JahiS § 11 lg-le 5 kohaldatakse jahipiirkonna piiride muutmisele avatud menetluse sätteid, arvestades JahiS erisusi.

Keskkonnaamet avalikustas käesoleva käskkirja eelnõu 05.03.2014 kuni 20.03.2014 oma veebilehel www.keskkonnaamet.ee ja Jõgeva-Tartu regiooni Tartu kontoris (Aleksandri 14). Teade eelnõu avaliku väljapaneku kohta ilmus 05.03.2014 üleriigilise levikuga ajalehes Eesti Päevaleht ning 05.03.2014 kohalikus ajalehes Tartu Postimees. Ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks määrati 20.03.2014. Väljaannetes avaldatud teade sisaldas infot, et vastava ettepanekuta avalikku istungit ei korraldata. Avalikku istungit ei toimunud. Ettepanekuid ja vastuväiteid käskkirja eelnõu ja selle lisade kohta ei laekunud.

Keskkonnaamet teavitas 05.03.2014 e-kirjaga Sangla jahipiirkonna kasutajat ja Rannu Vallavalitsust, et on algatanud Alam-Pedja osalise liitmise Sangla jahipiirkonnaga ja jahipiirkonna piiride muutmise. Jahipiirkond muudetakse Keskkonnaameti peadirektori käskkirjaga, mille eelnõu ja jahipiirkonna kaardiga oli võimalik tutvuda Keskkonnaameti kodulehel www.keskkonnaamet.ee ja Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regiooni Tartu kontoris (Aleksandri 14) kuni 20.03.2014.

Avalikustamise käigus jahipiirkonna kasutaja ega Rannu Vallavalitsus tähtajaks 20.03.2014 ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitanud.

IV Otsustus

Arvestades käesoleva käskkirja punktis 1 toodud asjaolusid ning punktis 2 esitatud põhjendust, tuginedes JahiS § 11 lg-tele 2 ja 5 ja § 12 lg 1 punktile 3, haldusmenetluse seaduse §-dele 46-50 ja juhindudes keskkonnaministri 19.01.2009 määruse nr 5 "Keskkonnaameti põhimäärus" § 6 lg 2 punktist 18.

OTSUSTAN:

1. Liita Sangla jahipiirkonnaga Alam-Pedja looduskaitseala osa, mis jääb Emajõest lõunasse. Juurde liidetav osa on läänest ja põhjast piiritletud Emajõega, idast Verevi peakraaviga.
2. Sangla jahipiirkonna pindala on 5884,7 ha ja jahimaa pindala 5884,7 ha

3. Sangla jahipiirkond:

Sangla jahipiirkonna piir algab Emajõe algusest Võrtsjärves, mööda Emajõe Verevi peakraavini ning mööda Verevi peakraavi Sangla turbamaardlal asuva AS Elva EPT turbatootmisala turbarabani, jätkudes mõttelise sirgjoonena üle turbaraba Väike-Rakke kõrgepingeliini trassi ja turbaraba tee ristumiskohani; siit mööda turbaraba teed Viljandi–Tartu maanteeni ja mööda Viljandi–Tartu maanteed Raba teeni; teeristist mööda Raba teed Sangla turbaraba teeni ning mööda Sangla turbaraba teed Sangla turbaraba lõunapoolses osas Kobilu piirikraavini; edasi mööda Sangla turbaraba lõunapoolset piirikraavi Konguta peakraavini ning mööda Konguta peakraavi Juustu kraavini; sealt mööda Juustu kraavi Kaarlijärveni Kaarlijärve–Võrtsjärve teel, jätkudes mööda Kaarlijärve–Võrtsjärve teed Võrtsjärveni ning mööda Võrtsjärve rannajoont Emajõe alguseni (jahipiirkonna juurde kuulub Võrtsjärve akvatooriumi osa, mis ulatub 250 meetri kaugusele rannajoonest).

4. Kinnitan Sangla jahipiirkonna kaardi (lisatud).
5. Käskkiri jõustub keskkonnaministri 13.04.2004 määruse nr 14 „Alatskivi, Amme, Elva, Haaslava, Järvelja, Kambja, Kastre, Konguta, Kärevere, Laeva, Luunja, Meeksi, Nõgiaru, Nõo, Peipsiääre, Puhja, Rannu, Sangla, Tammistu, Tähtvere, Vahelaane, Võnnu ja Ülenurme jahipiirkonna moodustamine“ § 18 punktide 1 ja 2 kehtetuks tunnistamise jõustumisest.
6. Teha käskkiri Sangla jahipiirkonna kasutajale teatavaks posti teel seitsme päeva jooksul otsuse tegemisest.
7. Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regiooni:
  - 7.1. teavitada Sangla jahipiirkonna kasutajat täiendavalt käskkirja jõustumise kuupäevast, seitsme päeva jooksul keskkonnaministri 13.04.2004 määruse nr 14 § 18 punkti 1 ja punkti 2 kehtetuks tunnistamise Riigi Teatajas avaldamisest.
  - 7.2. korraldada jõustumismärkega käskkirja avaldamine Keskkonnaameti veebilehel.
  - 7.3. viia mõistliku aja jooksul Sangla jahipiirkonna kasutusõiguse luba kooskõlla käskkirjaga.

Käskkirja on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul käskkirja teatavaks tegemisest arvates, esitades vaide käskkirja andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

/Allkirjastatud digitaalselt/

Andres Onemar
Peadirektor

Saata: Sangla jahipiirkonna kasutaja (Sangla, Rannu vald, 61103 Tartumaa)

Jaotuskava: Keskkonnaministeerium, metsaosakond, Jõgeva-Tartu regiooni juhataja

Teadmiseks: Keskkonnainspektsioon (valve@kki.ee)

Hettel Mets
Jõgeva-Tartu regiooni jahinduse spetsialist